

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

130 ปี
สหภาพรัฐสภา :
เสริมพลัง
ผู้แทนปวงชน
130
years of
empowering
parliamentarians

สหภาพรัฐสภา (Inter - Parliamentary Union : IPU) เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างรัฐสภานานาชาติ ริเริ่มขึ้นด้วยความคิดเห็นในการเรียกร้องให้มีการประชุมระหว่างมวลสมาชิกรัฐสภาในกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรป เกี่ยวกับงานสันติภาพและความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน โดยเข้าใจว่าการประชุมร่วมกันนี้จะเป็นทางหนึ่งที่จะขจัดข้อขัดแย้งที่อาจจะมีขึ้นและนำความสงบสุขมาสู่โลก

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๔๓๑ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส การปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศในลักษณะดังกล่าวได้เริ่มต้นขึ้น โดย Sir William Randal Cremer แห่งสหราชอาณาจักร และ Mr. Frédéric Passy แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส พร้อมด้วยสมาชิกรัฐสภาอังกฤษ ๗ คน และสมาชิกรัฐสภาฝรั่งเศส ๒๕ คน เข้าร่วมการปรึกษาหารือนี้ จากนั้น การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑ ได้เริ่มขึ้น เมื่อวันที่ ๒๙ และ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๓๒ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีสมาชิกรัฐสภาจาก ๙ ประเทศ ประกอบด้วย ฝรั่งเศส อังกฤษ เบลเยียม เดนมาร์ก อิตาลี โลบีเรีย สเปน และสหรัฐอเมริกา เข้าร่วม

๑๓๐ ปี ต่อมา สหภาพรัฐสภายังคงเป็นเวทีการทูตรัฐสภาระดับโลกที่น่าเชื่อถือมาสู่โต๊ะหารือ อาทิ ฝั่งตะวันออกและตะวันตกในช่วงสงครามเย็น ปาเลสไตน์และอิสราเอล เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ในปัจจุบัน สหภาพรัฐสภามีประเทศสมาชิกจำนวน ๑๓๙ ประเทศ และมีสมาชิกรัฐสภาให้ความสนใจเข้าร่วมการประชุมมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยสหภาพรัฐสภาเติบโตขึ้นจนมีสมาชิกเกือบทั่วโลก

ปัจจุบัน สหภาพรัฐสภาได้ให้ความสนใจและผลักดันในประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐสภา (Strong, democratic parliaments)

- สหภาพรัฐสภาเป็นศูนย์บริการข้อมูลและแนวการปฏิบัติที่ดีสำหรับรัฐสภา ที่มีพื้นฐานจากประสบการณ์ ๑๓๐ ปีและสมาชิกรัฐสภาทั่วโลก ๔๖,๐๐๐ คน
- ตลอดระยะเวลา ๑๓๐ ปีที่ผ่านมา สหภาพรัฐสภาได้มีส่วนร่วมกับรัฐสภาจากทุกทวีปและทุกระบบการเมือง เพื่อดึงคุณค่าที่เป็นสากลและหลักการต่าง ๆ เพื่อสร้างพลังให้กับผู้แทนปวงชนและสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบอบประชาธิปไตย
- สหภาพรัฐสภาสร้างพลังให้แก่สมาชิกรัฐสภาโดยช่วยเหลือในการส่งเสริมศักยภาพ นำการพัฒนาและแบ่งปันแนวการปฏิบัติที่ดี เพื่อให้พวกเขามีความเข้มแข็ง ตระหนักถึงความเท่าเทียมทางเพศและทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชนทุกภาคส่วน

การส่งเสริมบทบาทของเยาวชน (Youth)

- เยาวชนเป็นอนาคตของประชาธิปไตยและยังคงมีสัดส่วนเยาวชนในรัฐสภาไม่มากนัก ในทศวรรษที่ผ่านมา สหภาพรัฐสภาเป็นผู้ริเริ่มในการสร้างพลังให้แก่ยุวมวลสมาชิกรัฐสภาและส่งเสริมมาตรการในการเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน
- ในปี ๒๕๖๑ สหภาพรัฐสภาเป็นองค์การแรกที่กำหนดให้มียุวมวลสมาชิกรัฐสภาอย่างน้อยหนึ่งคนเข้าร่วมอยู่ในองค์ประกอบคณะผู้แทนฯ ที่เข้าร่วมการประชุม
- ภายในปี ๒๕๗๘ การประชุมยุวมวลสมาชิกรัฐสภาของสหภาพรัฐสภาเรียกร้องให้รัฐสภามีสมาชิกรัฐสภาอย่างน้อยร้อยละ ๔๕ ที่มีอายุต่ำกว่า ๔๕ ปี

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

130 ปี
สหภาพรัฐสภา :
เสริมพลัง
ผู้แทนปวงชน
130
years of
empowering
parliamentarians

สิทธิมนุษยชน (Human Rights)

- สหภาพรัฐสภาได้จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสมาชิกรัฐสภาขึ้นในปี ๒๕๑๙ ซึ่งเป็นกลไกระหว่างประเทศเพียงกลไกเดียวที่จะปกป้องสมาชิกรัฐสภาจากการถูกคุกคามหรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่
- ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสมาชิกรัฐสภาได้ช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภานับร้อยคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และในปัจจุบันกำลังแก้ต่างคดีของสมาชิกรัฐสภามากกว่า ๕๐๐ คนจาก ๔๐ ประเทศ

ความเท่าเทียมทางเพศ (Gender equality)

- สหภาพรัฐสภาได้สร้างพลังให้แก่สมาชิกรัฐสภาสตรีนับตั้งแต่การประชุมสหภาพรัฐสภา ณ กรุงสตอกโฮล์ม ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีคณะผู้แทนฯ ที่เป็นสตรีเข้าร่วมการประชุมเป็นครั้งแรก
- สหภาพรัฐสภาได้ดำเนินการผลักดันประเด็นความเท่าเทียมทางเพศ โดยมีการสร้างแรงจูงใจและการลงโทษ ทำให้ปัจจุบัน มีสมาชิกรัฐสภาสตรีร้อยละ ๓๐ เข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘ นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๑
- ในทศวรรษที่ ๑๙๗๐ สหภาพรัฐสภาได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี สหภาพรัฐสภาได้พัฒนาเครื่องมือและมาตรการเพื่อสร้างพลังให้แก่สมาชิกรัฐสภาสตรีโดยการสร้างรัฐสภาที่ตระหนักถึงความเท่าเทียมทางเพศและส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบโควตาสัดส่วนสตรี
- สหภาพรัฐสภายังได้รวบรวมข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับการสร้างเสริมพลังสตรีในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

ความร่วมมือกับสหประชาชาติ/ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnership with the UN/Sustainable Development)

- นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ สหภาพรัฐสภามีฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์ถาวรแห่งสหประชาชาติเพื่อประกันว่ามุมมองของรัฐสภาได้รับการสะท้อนในกระบวนการระดับโลกและสมาชิกรัฐสภาได้แสดงความเห็นในสหประชาชาติ
- นับตั้งแต่สหภาพรัฐสภาได้ริเริ่มการจัดสัมมนาว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับภูมิภาคในปี ๒๕๕๘ สหภาพรัฐสภาได้ผลักดันให้รัฐสภาเกือบครึ่งโลกให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพสำหรับทุกคน

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

130 ปี
สหภาพรัฐสภา :
เสริมพลัง
ผู้แทนปวงชน
130
years of
empowering
parliamentarians

รัฐสภาไทยกับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา

ไทยเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภา ตั้งแต่ปี ๒๔๙๓ (ครบรอบ ๗๐ ปี ในปี ๒๕๖๓) และได้ร่วมแสดงบทบาทสร้างสรรค์รณรงค์ในการส่งเสริมสันติภาพระหว่างประเทศ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และร่วมขับเคลื่อนวาระระดับโลกต่าง ๆ ตลอดเวลา ๖๙ ปี ของการเป็นสมาชิก

รัฐสภาไทยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภามาแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ (๑) การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๕ (The 45th Conference of the Inter-Parliamentary Union) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๔๙๙ ณ ศาลาสันติธรรม (Hall of Peace) กรุงเทพมหานคร (๒) การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๗๘ (The 78th Conference of the Inter-Parliamentary Union) ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๐ ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร และ (๓) การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒๒ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (The 122nd Assembly of the Inter-Parliamentary Union and related meetings) ระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๓ ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร

บทบาทของสมาชิกรัฐสภาไทยในสหภาพรัฐสภา

จากการที่รัฐสภาไทยโดยคณะผู้แทนรัฐสภาไทยได้เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภา นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกเหนือจากได้แสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นการประชุมต่าง ๆ ตลอดจนถึงติดตามการปฏิบัติตามข้อมติของสหภาพรัฐสภาแล้ว ผู้แทนรัฐสภาไทยยังได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสหภาพรัฐสภา อาทิ คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา (Executive Committee) คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภา (The IPU Standing Committees) คณะกรรมาธิการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง (The Committee on the Middle East Questions) คณะกรรมาธิการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก (The Steering Committee of the Parliamentary Conference on the WTO) คณะกรรมาธิการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก (The Steering Committee of the Parliamentary Conference on the WTO) และ คณะกรรมาธิการส่งเสริมการเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (The Committee to Promote Respect for International Humanitarian Law) ซึ่งนับเป็นเกียรติประวัติของรัฐสภาไทยในเวทีสากลระดับโลก เป็นต้น

หมายเหตุ : สำหรับรายละเอียดบทบาทสมาชิกรัฐสภาไทยในสหภาพรัฐสภาสามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/welcome2019/ebook/book7/mobile/#p=34